

Audyt i kontrola projektów realizowanych w ramach PO KL przez instytucje wspólnotowe – Komisję Europejską i Europejski Trybunał Obrachunkowy

**Instytucja Pośrednicząca II stopnia dla Priorytetu III
Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**

Obszary kontroli, w ramach których stwierdzono uchybienia

- Stosowanie zasady należytego zarządzania finansami (art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006)
- Ścieżka audytu i ryzyko podwójnego finansowania (art. 60 lit. f) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006)
- Oznakowanie i promowanie współfinansowania z EFS
- Zabezpieczenia prawidłowej realizacji umów
- Przychód w projektach
- Wybór beneficjentów ostatecznych
- Kwalifikowalność VAT (art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1081/2006)

Uchybienia w zakresie stosowania zasady należytego zarządzania finansami:

- jedno przedsiębiorstwo, które odpowiedziało na zaproszenie do składania ofert
- brak analizy rynku pod kątem możliwości zastąpienia określonej we wniosku metody inną, mogącą zapewnić podobne wyniki
- wyższe średnie koszty kursów dostępnych na rynku lokalnym - przeprowadzona przez audytorów KE analiza rynku lokalnego wykazała, że średnia cena za podobne usługi jest około 70% niższa
- beneficjent w ramach swojej zwykłej działalności oferował kursy informatyczne po znacznie niższych cenach

RYZYKO - nie zastosowano się do reguł konkurencji

Uchybienia w zakresie stosowania zasady należytego zarządzania finansami:

- koszty zarządzania projektem stanowią ponad 50% jego budżetu
- beneficjent twierdził, że posiada wystarczającą ilość sprzętu biurowego oraz własne sale lekcyjne i konferencyjne (potencjał beneficjenta), natomiast budżet projektu obejmuje zakup 6 laptopów, 5 drukarek, 2 projektory oraz opłaty za wynajem sal lekcyjnych

RYZYKO - Cele projektu mogły zostać osiągnięte w inny sposób, tj. po niższej cenie.

Uchybienia w zakresie stosowania zasady należytego zarządzania finansami:

- Naruszenie reguł konkurencji,
- Zaburzona proporcja stosunku jakości do ceny,
- Wielokrotne deklaracje podobnych kosztów, w przypadku gdy beneficjent realizuje więcej niż jeden projekt.

Możliwość nadużycia finansowania z EFS
Fundusze EFS mogły zostać przeznaczone na projekty o zawyżonym budżecie

Korekta finansowa w wysokości 100% wydatków

Brak ścieżki audytu i ryzyko podwójnego finansowania

Brak arkuszy czasu pracy czy jakiegokolwiek innego potwierdzenia czasu przeznaczanego na projekt, wskazującego ile czasu przeznaczono na zadania związane z projektem, uniemożliwia sprawdzenie, czy wynagrodzenie płacone personelowi projektu stanowi wydatek kwalifikowalny:

- Beneficjenci zatrudniali personel projektu na umowę zlecenie, która określała zakres obowiązków, ale nie określała liczby godzin na ich wykonanie
- Członkowie zespołu projektowego nie prowadzili arkuszy czasu pracy, nawet w przypadku, gdy niektórzy z nich uczestniczyli w kilku projektach realizowanych przez jednego beneficjenta (i mieli oddzielne umowy dla każdego projektu)

Brak ścieżki audytu i ryzyko podwójnego finansowania

Właściciel przedsiębiorstwa, który był jednocześnie liderem więcej niż jednego współfinansowanego projektu, otrzymywał wynagrodzenie za zarządzanie każdym z nich. Nie było **żadnej ścieżki audytu**, która umożliwiłaby audytorom KE zweryfikowanie czasu spędzonego w pracy nad każdym z projektów lub adekwatności wynagrodzenia, ocenę nakładu pracy w przypadku każdego z projektów beneficjent nie był w stanie sprecyzować, ile czasu poświęcono na realizację projektów, ani udowodnić, że jego podstawowa działalność nie była finansowana z EFS.

Ryzyko: Możliwość zawyżenia budżetu i podwójnego finansowania kosztów personelu.

Brak ścieżki audytu i ryzyko podwójnego finansowania

Beneficjent realizował cztery projekty (szkolenia), które nakładały się na siebie czasowo oraz pod względem sprzętu i personelu:

- w punkcie 3.5 każdego z czterech wniosków o dofinansowanie beneficjent twierdził, że posiada odpowiednią infrastrukturę techniczną i administracyjną (w tym kilkanaście sal lekcyjnych, warsztaty i pracownię komputerową), natomiast każdy wniosek o dofinansowanie obejmuje zakup dwóch lub więcej komputerów/laptopów, urządzeń wielofunkcyjnych, projektorów; meble biurowe oraz opłatę za wynajem sal lekcyjnych.
- niektórzy pracownicy pracowali nad więcej niż jednym projektem. Podział czasu przeznaczanego na każdy z projektów nie był jasny, zwłaszcza w okresie, gdy wszystkie cztery projekty były realizowane jednocześnie.

Nieprawidłowości w zakresie oznakowania i właściwego informowania o współfinansowaniu z EFS

- komputery zakupione w projekcie nie były odpowiednio oznaczone, tj. etykieta zawierała nazwę programu operacyjnego, ale nie zawierała nazwy projektu, jak wymagają tego krajowe wytyczne dotyczące informacji i promocji projektów współfinansowanych ze środków UE
- dokumenty (takie jak umowy, deklaracje) wspominały o współfinansowaniu z EFS jedynie w nagłówku, a nie w głównej części dokumentu, co było mylące

Projekty są współfinansowane z EFS i umowy oraz inne dokumenty, wytworzone produkty i zakupiony sprzęt powinny jednoznacznie na to wskazywać

Inne uchybienia:

Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

- umowy między bankami i beneficjentami zawierały zapis mówiący, że każda zmiana w umowach o dofinansowanie projektu wymaga uprzedniej zgody banku (potwierdzenia ważności gwarancji). Pomimo, iż beneficjent wprowadził zmiany w projekcie, bank nie został o tym poinformowany

Ryzyko - gwarancja bankowa mogła utracić ważność

Przychód w projektach

- uczestnicy projektu byli szkoleni przez specjalistów i korzystali z materiałów wysokiej jakości, podczas warsztatów powstawały produkty, które mogły posiadać pewną wartość rynkową i jako takie mogły zostać następnie sprzedane przez beneficjenta

RYZYKO - beneficjent miał możliwość osiągnięcia przychodu

Inne uchybienia:

Tryby niekonkurencyjne

Szczególna uwaga Beneficjentów powinna być zwrócona na wszystkie przypadki, w których, dokonując zakupu towarów i usług w oparciu o przepisy PZP, zdecydowano się na pominięcie zastosowania trybów wskazanych w przepisach ww. ustawy, bazując na przepisach wyłączeniowych

**OBOWIĄZEK UDOWODNIENIA WYSTĄPIENIA
PRZESŁANEK UMOŻLIWIAJĄCYCH
ZASTOSOWANIE TRYBU INNEGO NIŻ
PODSTAWOWY POD RYGOREM UZNANIA
WYDATKU ZA NIEKWALIFIKOWALNY**

Tryby niekonkurencyjne

- każdorazowo Beneficjenci zobowiązani są do dokumentowania wystąpienia przesłanek, na podstawie których wyłączone zostało stosowanie zasad wynikających z ustawy PZP
- w przypadku stosowania PZP należy dokonywać szczegółowej analizy ekonomicznej (porównanie kosztów i korzyści) w przypadku podjęcia decyzji o decentralizacji zakupów dokonywanych w ramach projektu, które zgodnie ze strukturą podmiotu udzielającego zamówienia publicznego, mogłyby zostać dokonane na szczeblu centralnym
- skracanie terminów składania ofert i wniosków jest możliwe w przypadku, gdy spełniony zostanie wymóg zamieszczenia wstępnego ogłoszenia informacyjnego o planowanych w terminie następnych 12 miesięcy zamówieniach

**ISTOTĄ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW
W RAMACH PROJEKTU JEST REALIZACJA
JEGO CELÓW,
ZGODNIE Z CELAMI PO KL,
EFEKTYWNIE,
GOSPODARNIE,
OSZCZĘDNIE!!!

POWODZENIA**

Dziękuję za uwagę!

Katarzyna Martynowska

Wicedyrektor ORE

Instytucja Pośrednicząca II stopnia dla Priorytetu III PO KL

